

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

30. november 2012 • J.nr.: NMK-132-00449 (tidl. MKN-130-01223) • Ref.: KANAR/ANCHE

AFGØRELSE

i sag om godkendelse til udvidelse af et kvægbrug på en ejendom i Thisted Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter § 12 i husdyrbrugloven¹.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Thisted Kommunes afgørelse af 29. september 2010 om godkendelse til udvidelse af kvægbruget på Kærupvej 36, 7741 Frøstrup.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 2 år efter nævnets afgørelse, jf. § husdyrbruglovens § 33, stk. 1.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. husdyrbruglovens § 90.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer.

² Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Thisted Kommune har den 29. september 2010 truffet afgørelse efter § 12 i husdyrbrugloven om godkendelse til udvidelse af kvægbruget på Kærupvej 36, 7741 Frøstrup.

Afgørelsen er påklaget til Miljøklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening. Sagen er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet³.

Danmarks Naturfredningsforening har klaget over udvaskningen af fosfor til et Natura 2000-vandområde. Foreningen har herunder bl.a. anført, at yderligere 32,53 ha af udbringningsarealerne burde have været registreret som beliggende i fosforklasse 2.

Sagens oplysninger

Der er den 16. december 2008 søgt om godkendelse til udvidelse af husdyrbruget fra 642 ungtyre, svarende til i alt 171,38 dyreenheder (DE), til 1.600 ungtyre, 2 ammekøer, 2 småkalve (0-6 mdr.) og 1 kvie/stud, svarende til i alt 465,94 DE.

Bedriften råder over i alt 125,95 ha ejede og forpagtede arealer til udbringning af husdyrgødning fra ejendommen. Herudover afsættes 215 DE husdyrgødning til biogasanlæg.

Ifølge godkendelsen ligger hovedparten af udbringningsarealerne i det ansøgte projekt i oplandet til Natura 2000-område nr. 16, Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg, der ifølge kortværket fra Miljøstyrelsen er registreret som fosforfølsomt område.

Det fremgår af sagen, at hovedparten af udbringningsarealerne er beliggende på sandjorde, mens den resterende del er beliggende på lerjorde og humusjorde.

Af godkendelsen fremgår bl.a. følgende:

”Halvdelen af arealerne er beliggende i fosforklasse 2 resten i fosforklasse 0. Med det planlagte sædskifte for kvægbruget forventes tilført 6,5 kg fosfor/ha/år mere end der fraføres med afgrøderne. Kravet til fosforoverskud er ifølge ”husdyrgodkendelse.dk” overholdt, så der stilles ikke krav om yderligere foranstaltninger for at reducere fosforudledningen.

Det er kommunens vurdering, at der ved anvendelse af sædskifte, som der er foreslået i ansøgningsmaterialet, er taget hensyn til, at krav til fosforudledning overholdes.

Ved en undersøgelse af de topografiske forhold på ejendommens arealer vurderes det, at det er muligt at anvende de angivne udspretningsarealer med minimal risiko for erosion af jordpartikler og dermed afstrømning af fosfor til vandmiljøet. Det er muligt, at fosfortab kan ske gennem dræn.

Erosion fra markerne kan bl.a. forebygges med hensigtsmæssigt sædskifte og jordbehandling. Opretholdes de lovgivne beskyttelsesbræmmer langs vandløb og søer, vurderes erosionen af fosfor til at være ubetydelig.”

³ Jf. lov nr. 484 af 11. maj 2010 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love samt lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet som ændret ved lov nr. 1608 af 22. december 2010.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Det ansøgte er omfattet af husdyrbruglovens § 12 og forudsætter en godkendelse af det samlede husdyrbrug inkl. bedriftens arealer, jf. lovens § 12, stk. 2, og § 103, stk. 2. Ifølge husdyrbruglovens § 19 skal kommunen ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter lovens § 12 sikre, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Kommunen skal meddele afslag på en ansøgning om godkendelse efter husdyrbruglovens § 12, hvis lovens § 19 ikke er opfyldt, jf. lovens § 31.

Spørgsmålet om fosforoverskuddet på udbringningsarealerne skal i denne sag behandles efter de regler, der var gældende før den 10. april 2011, jf. § 2 i bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om ændring af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 1, jf. stk. 3, kan kommunen ikke godkende et projekt efter husdyrbruglovens § 12, hvis det generelle beskyttelsesniveau for fosforoverskud i bekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, ikke er overholdt. Af bekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, fremgår bl.a.:

"Kravet til fosforoverskuddet vil afhænge af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænedede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænedede og grøftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Hvis der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal.

I øvrige tilfælde stilles følgende krav til fosforoverskuddet på bedriften. Det skal dog understreges, at for alle 4 grupper gælder, at det kun omfatter udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Der henvises til kortmateriale, hvoraf disse oplande fremgår:

- For arealer på drænedede lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).
- For arealer på drænedede lerjord hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0 stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).
- På lavbundsarealer stilles krav om at fosforoverskuddet ikke må øges uanset fosfortal. Hvis fosforoverskuddet i før-situationen er negativ er der dog kun krav om fosforbalance i efter-situationen. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning, og som ikke har et højt indhold af jern vurderet ud fra okkerklassificeringen dvs. er okkerklasse II eller derover (Fosforklasse 2).
- For arealer på drænedede lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance på det pågældende udbringningsareal (Fosforklasse 3)."

Det generelle beskyttelsesniveau for fosfor i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, suppleres af en adgang for kommunen til at stille skærpede vilkår efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2-4. Kriterierne for fastsættelse af skærpede vilkår vedrørende fosforoverskud findes i bekendtgørelsens bilag 4, afsnit 2, der er sålydende:

"2. Kriterier for fosforoverskud

Vurderer kommunalbestyrelsen, at der skal stilles vilkår, der rækker ud over beskyttelsesniveauet for fosforoverskud som angivet i bilag 3, anvendes følgende kriterier:

- A. På andre drænede lerjorde med lavere fosfortal end forudsat i de pågældende fosforklasser, jf. bilag 3, og som ligger i oplande til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, stilles vilkår om maksimal fosforoverskud.
- B. I oplande til mindre sårbare Natura 2000 vandområder stilles vilkår svarende til de vilkår for oplande til Natura 2000 vandområde overbelastet med fosfor og omfattet af krav i henhold til fosforklasse 1, 2 eller 3.
- C. Kommunalbestyrelsen skal beregne fosforoverskuddet og forøgelsen af fosforoverskuddet efter samme retningslinjer som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for fosforoverskud angivet i bilag 3."

Det følger af nævnets praksis⁴, at reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C (det generelle beskyttelsesniveau for fosforoverskud) – suppleret med adgangen til at fastsætte skærpede vilkår efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2-4, jf. bilag 4, afsnit 2 – gør op med reguleringen af fosforoverskuddet i sager efter husdyrbruglovens § 12. Nævnets praksis er bl.a. baseret på den forudsætning, at den tilgængelige forskningsbaserede viden om tab af fosfor fra udbringningsarealer til vandmiljøet må anses for at være begrænset, og at der ikke for tiden findes videnskabeligt anerkendte modeller eller metoder, der kan fastslå, hvor stor en mængde fosfor der udvaskes til vandmiljøet fra nærmere angivne udbringningsarealer.

Hovedparten af udbringningsarealerne i det ansøgte projekt afvander til Natura 2000-område nr. 16, Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg, der er overbelastet med fosfor.

Hovedparten af udbringningsarealerne ligger på sandjorde, mens den resterende del ligger på lerjorde og humusjorde. Ifølge godkendelsen ligger 62,8 ha i fosforklasse 0 og 62,77 ha i fosforklasse 2.

I forhold til det af Danmarks Naturfredningsforening anførte om, at yderligere 35,71 ha ifølge Miljøstyrelsens kortværk ligger i fosforklasse 2, skal nævnet bemærke, at de pågældende arealer er registreret som fosforklasse 2, idet der er tale om lavbundsarealer i oplandet til et Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor. Fosforklasse 2 omfatter imidlertid kun drænede lavbundsarealer. De pågældende arealer er ikke-drænede sandjorde og de opfylder dermed ikke kriterierne for at være omfattet af fosforklasse 2. På denne baggrund finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte Thisted Kommunes vurdering af, at beskyttelsesniveauet for fosfor i sagen skal fastlægges ud fra, at 62,8 ha ligger i fosforklasse 0 og 62,77 ha ligger i fosforklasse 2.

Thisted Kommune har således i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C, beregnet, at det gennemsnitlige fosforoverskud for arealerne ikke må overstige 6,5 kg P/ha/år.

⁴ Jf. nævnets afgørelse af 8. oktober 2012 (NMK-133-00045).

Med et gennemsnitligt fosforoverskud på 6,5 kg P/ha/år overholder det ansøgte projekt det beskyttelsesniveau, der følger af indplaceringen i fosforklasser efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C.

Da der ikke er hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4, afsnit 2, til at fastsætte skærpede vilkår på de udbringningsarealer, der ligger på sandjorde og humusjorde, og da kommunen har vurderet, at der i denne sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde fastsættelse af skærpede vilkår efter bekendtgørelsens bilag 4, afsnit 2, på de øvrige arealer, finder nævnet ikke grundlag for at fastsætte yderligere vilkår vedrørende fosforoverskuddet på udbringningsarealerne.

Afslutningsvist skal nævnet bemærke, at det følger af forarbejderne til husdyrbrugloven, at krav til fosforoverskuddet efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveau kun skal opfyldes af ansøger på bedriftsniveau. Der kan således ikke stilles krav om, at fosforoverskuddet på de enkelte udbringningsarealer i det ansøgte projekt, som er beliggende i fosforklasser, ikke - isoleret set - må overskride det krav til fosforoverskuddet, der gælder i medfør af den pågældende fosforklasse. Kravene til fosforoverskuddet i medfør af indplaceringen af arealer i fosforklasser indregnes i det maksimale, gennemsnitlige fosforoverskud for samtlige det ansøgte projekts arealer.

På denne baggrund stadfæster Natur- og Miljøklagenævnet Thisted Kommunes afgørelse af 29. september 2010 om godkendelse til udvidelse af kvægbruget på Kærupvej 36, 7741 Frøstrup.

Natur- og Miljøklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Nina Herskind
Kst. ankechef

Natasja Bjørkbom Arngrim
Fuldmægtig

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

Thisted Kommune, thistedkommune@thisted.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Att.: Therese Nissen, tgdn@dn.dk

og pr. brev til:

John Pedersen
Kærupvej 36
7741 Frøstrup